

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Міжнародна науково-практична конференція
«Перспективи розвитку суспільно-гуманітарних наук
в умовах євро інтеграції»**

11-12 квітня 2024 року

Біла Церква
2024

Шевченко О.О. Проблематика невідповідності виду цільового призначення земельної ділянки та її складу угідь на прикладі земель сільськогосподарського призначення у розрізі податкових зобов'язань	102
Мельник В.О. Питання сталого розвитку сільських територій.....	107
Арнаута Є.О., Кондратюк Т.М. Legal principles accounting of nature protection lands.....	110
Аргат Я.П. Поняття суб'єктів підприємницької діяльності.....	112
Шмиголь Є.В., Лучко І.В. Правове регулювання забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану.....	116
Сімакова С.І. Окремі аспекти кримінологічної характеристики злочинності неповнолітніх.....	120
Клочко В.М. Актуальність кваліфікації кримінального правопорушення за ст. 337 ККУ.....	125
Малишко І.В. Трудові конфлікти в системі соціальних конфліктів.....	128
Кондратюк Т.М. Особливості накопичувальної системи пенсійного забезпечення.....	131
Янчук Н.Д. Цифрові права в контексті прав людини.....	133
Самойлович А.А. Актуальність кваліфікації правопорушення за ст. 210 КпАП.....	138
Єфремова І.І. Особливості впровадження медіаційних практик як шлях вирішення конфліктів.....	142
Новак Т.С., Шрамович К.О. Вимоги до якості молока в умовах євроінтеграції України: питання правового забезпечення.....	145
Новак Т.С., Красносільська І.П. До питання правового регулювання використання земель в період воєнного стану.....	150
Настіна О.І. Нормативне закріплення підстав припинення права державної власності на землю в умовах дії воєнного стану.....	154
Жуков П.І., Патюга О.О., Кілевої І.І. Використання штучного інтелекту під час реалізації повноважень органів місцевого самоврядування в галузі містобудування.....	159
Саліхов О.О. Правове забезпечення розширеної відповідальності виробника в Україні.....	164
Констатинювич Є.О., Аргат Я.П. Роль та місце сурогатного материнства в Україні.....	167
Катаєв Я.Д., Аргат Я.П. Усиновлення під час війни іноземцями дітей з України.....	169
Кириченко В., Росавицький О.О. Воєнний стан в Україні.....	172
Кириченко В.В., Єфремова І.І. Умови спадкування під час воєнного стану.....	175
Малоземова А.М., Єфремова І.І. Захист цивільних прав в умовах війни.....	178
Колісник С.Д., Линник Т.В. Виклики та актуальні питання суспільно-гуманітарних наук в умовах сьогодення.....	181
Хомінець Т.В., Геєць І.В. Вплив євроінтеграційних процесів на захист прав громадян України.....	185

Секція 3 Лінгвістичні студії: література, мова, переклад

Ігнатенко В.Д. Особливості юридичного перекладу.....	188
Тимчук І.М., Погоріла С.Г. Підготовка майбутніх юристів до публічних виступів на заняттях з української мови (за професійним спрямуванням).....	191
Врубель Г.Ф. Використання здоров'язбережувальних технологій в процесі формування фахових компетентностей майбутніх педагогів-музикантів.....	195
Карпенко С.Д. Універсальність вітчизняної фахової освіти як проблема євроінтеграції.....	200
Мержева Л.Ф. Сутність використання інтерактивних методів дистанційного навчання майбутнього педагога-музиканта.....	203
Цвид–Гром О.П. Актуальні питання формування комунікативних компетентностей сучасного юриста у процесі навчання у ЗВО.....	208
Марчук В.В. Ціннісні орієнтації: взаємозалежності особистості та суспільства в правовому полі.....	211

ГЕНЕРАТИВНИЙ ПІДХІД АНАЛІЗУ СТРУКТУРИ РЕЧЕННЯ

Тарасюк А. М.,

старший викладач кафедри романо-германської філології та перекладу

Білоцерківський національний аграрний університет,

м. Біла Церква, Україна

Анотація. У роботі розглядається поверхневі структури речення як рівня синтаксичної репрезентації, який експлікує поверхнєве розташування конститuentів речення. Досліджена структура речення маніфестована на рівні SS.

Ключові слова: генеративна граматики, генеративна лінгвістика, генеративізм, граматичні структури.

Модель речення дозволяє інвентаризувати багатоманітність конкретних речень мови у вигляді списку синтаксичних структур, що становить одне з найважливіших завдань синтаксису. Генеративна лінгвістика підвищила вимоги до експліцитності лінгвістичного опису, звернула увагу на об'єкти синтаксису неприступні до спостереження, існування яких визначається опосередковано, сприяла розробці детального описового апарату в синтаксисі. Популярність цієї парадигми свідчить на користь широких можливостей застосування її положень у синтаксичних пошуках, у студіях багатьох учених. Згідно з генеративним підходом, синтаксис містить базовий і трансформаційний субкомпоненти. База – система елементарних правил, імовірно близьких для різних мов, з яких виводиться обмежена кількість глибинних структур – прототипів речень. Глибина структура речення – рівень синтаксичної репрезентації речення, який кодує предикатно-аргументні відношення, а також рольові характеристики аргументів дієслова.

(1) I may be able to tell you something when I come back [J. R. T.; c.93].

Коли повернуся, зумію все розтлумачити ясніше [В. М.; с.14].

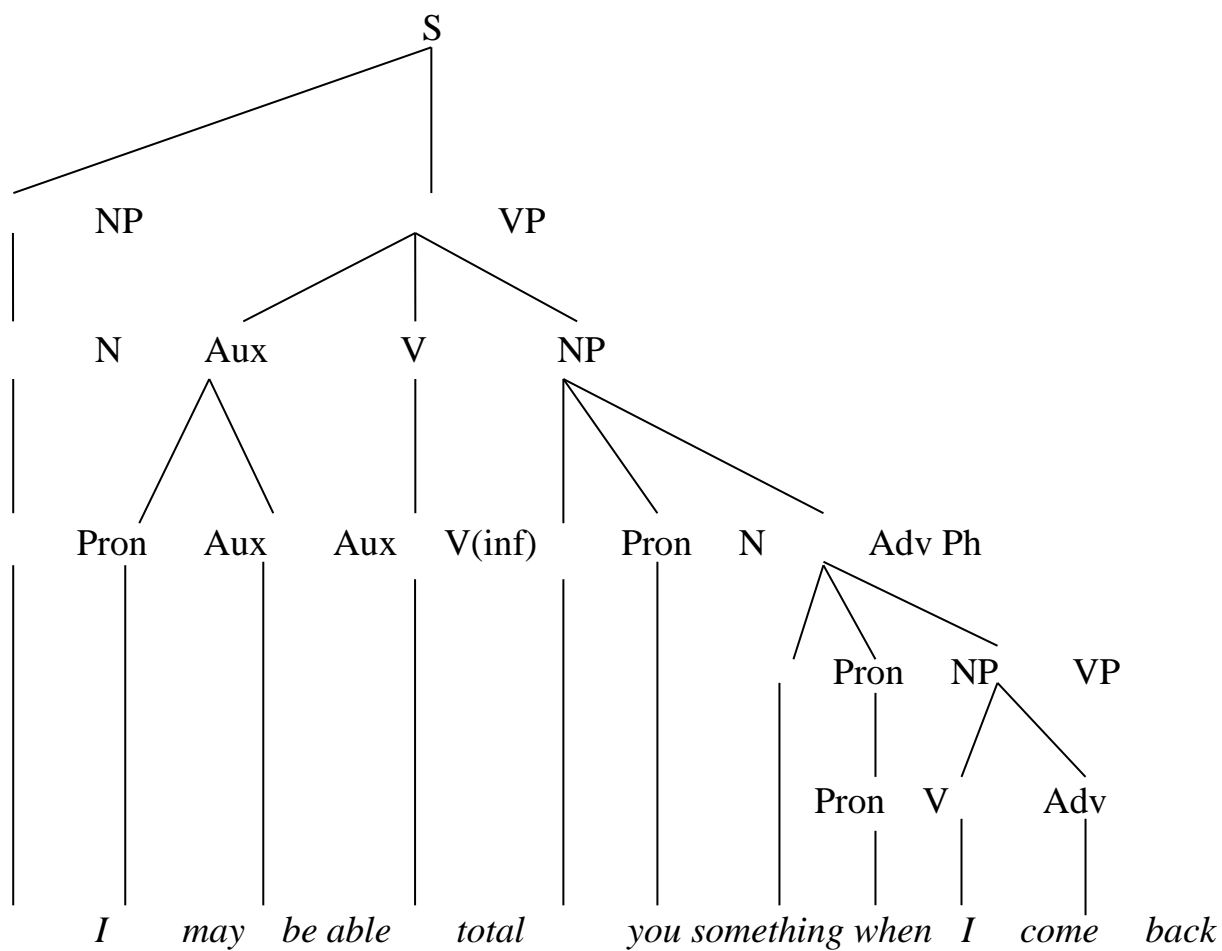

Схема 1. Діаграма-дерево речення першотвору.

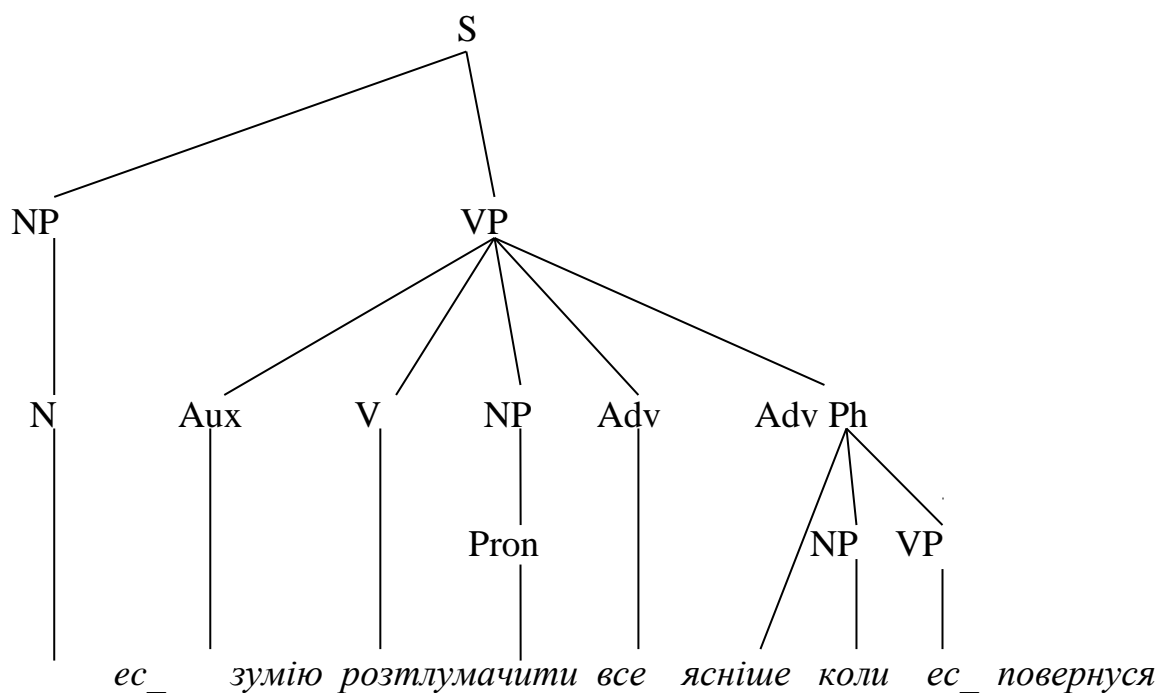

Схема 2. Діаграма-дерево речення друготвору.

Речення (1) – підрядне, темпоральне. Із схем 1 і 2 видно як просувається підрядна частина речення першотвору S^2 [*when I come back*] у фінальну частину: $S[S^1$ [*I may be able to tell you something*] S^2 [*when I come back*]] а при перекладі $S[S^2$ [*Коли повернуся*] S^1 [*зумію все розтлумачити ясніше*]]. Тобто відбувається трансформація перестановки або як її ще називають трансформація пересуву. До того ж часова форма дієслова “*come*” (*Present Simple*) при перекладі змінюється на майбутній час, “*повернуся*”. Нормою англійської мови не допускається вживання майбутнього часу (*Future*) у підрядних реченнях часу та умови. Українській же мові таке обмеження вживання майбутнього часу в таких підрядних не властиве. Отже, переклад здійснено з огляду на норми і правила мови друготвору. Привертає увагу перифрастична конструкція “*may be able to*”, яка відтворюється у перекладі як “*зумію*”. Більш того у друготворі модальне дієслово “*may*” не відтворене, натомість брак еквівалента у перекладі надає перекладеному реченню більшої категоричності.

Отже, англійська мова відрізняється від української мови так же само як і нації. Кожна мова світу специфічна і містить арсенал засобів властивих лише їй. Ця специфіка обумовлена лінгвальними та екстралінгвальними факторами. Мови класифікуються за генеалогічними та типологічними критеріями. Їм притаманні специфічні риси на всіх рівнях мовної ієрархії: фонетичному, морфологічному, лексичному і, врешті синтаксичному. До лінгвальних факторів відносять і тенденції розвитку окремо взятої мови. Так, англійська мова впродовж свого розвитку демонструє потужну тенденцію до аналітизму, спрощення морфології і залежність від фіксованого порядку слів. Українська ж мова, у свою чергу, характеризується багатою морфологією, а отже смислові зв'язки передаються за рахунок флексій. Порядок слів є порівняно вільним. До екстралінгвальних факторів, які впливають на контури мови, відносять у першу чергу, географічне положення носіїв мови, мовні константи, культуру і традиції та економічний розвиток країни.

Список використаних джерел:

1. Загнітко А. П. Теоретична граматика української мови: Синтаксис / А. П. Загнітко – Д. : Дон НУ, 2001. – 662 с.
2. Зубков М. Г. Українська мова / М. Г. Зубков – Харків: Школа, 2005. – 496с. – (видання друге)
3. Карабан В. І. Переклад з української мови на англійську мову / В. І. Карабан – Вінниця: Нова Книга, 2003. – 608с.
4. Пташніченко А. М. Вилучення та додавання як основні синтаксичні трансформації при перекладі художніх прозових творів з англійської на українську мову / А.М. Пташніченко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Сер. Мовознавство. – 2014.- Вип. 1.(23). – С. 147-153.
- 5.Тарасюк А. М. Структурна характеристика речення та генеративний підхід аналізу структури речення/ А. М. Тарасюк // Актуальні питання інтернаціоналізації вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий та психолого-педагогічний аспекти: матеріали Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (БНАУ, 27-28 березня 2020 р.).- Біла Церква, 2020. - С. 27-28.
6. Тарасюк А.М. Перестановка та заміна як основні граматико-синтаксичні трансформації при перекладі художніх прозових творів з англійської на українську мову / А. М. Тарасюк, І.О. Пилипенко // Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Сер.: Філологія. Журналістика. - 2022. - Т. 33 (72). - № 6, ч. 1. - С. 266-272.
7. Тарасюк А. М. Перекладацький аналіз трансформацій: членування та об'єднання речень при перекладі роману “The Lord of the Rings” Джона Рональда Руела / А. М. Тарасюк // Challenges of philological sciences, intercultural communication and translation studies in Ukraine and EU countries: International scientific and practical conference (October 30–31, 2020). – Venice, Italy, 2020.- P. 244-247. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-588-90-7-66>.

8. David Crystal Encyclopedia of the English language / David Crystal – Cambridge University Press, 1999. – 490 p.
9. Miram G. E. Translation Algorithms: Introduction to translation formalization / G. E. Miram – К. : 1998. 276p.
10. Naom Chomsky Topics in the Theory of the Gnerative Grammar. URL https://www.google.com.ua/books/edition/Topics_in_the_Theory_of_Generative_Gramm/pLI3exLC22sC?hl=uk&gbpv=1&dq=chomsky+generative+grammar+theory&printsec=frontcover
11. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. Seventh edition. – AS Harnty, 2006.

Джерела ілюстративного матеріалу

1. В. М. : Джон Рональд Руел Толкін Володар Перснів / переклад з англійського В. Морозов – К. : Ранок, 2007. 778с.
2. Джон Рональд Руэл Толкин Властелин колец / Джон Рональд Руэл Толкин, перевод с англ. В. Муравьев, А. Кистяковский – М. : Росмен, 2002. 960с.
3. J. R. R. T. : J. R. R. Tolkien The Lord of the Rings // The Fellowship of the Ring / J. R. R. Tolkien – М. : Рольф, 2001. 288с.

УДК 81

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Біліченко А. М.,

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри іноземних мов

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

Анотація. Проаналізовано основні інформаційно-навчальні інтернет-платформи та мобільні додатки для вивчення іноземної мови, визначено особливості їхнього використання у практичній діяльності викладачів і студентів.